VN2025-017209
stadswerken

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Centrum van 09 december 2025

Portefeuille: Economische Zaken (24)

Agendapunt: A2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Opheffings- en instellingsbesluit, inrichtingsbesluit en indeling markt Westerstraat Maandag

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Centrum besluit

1. In te stemmen met het opheffings- en instellingsbesluit van de weekmarkt markt Westerstraat Maandag in Amsterdam Centrum;
2. In te stemmen met het inrichtingsbesluiten van de weekmarkt markt Westerstraat Maandag;
3. In te stemmen met het marktreglement van de markt Westerstraat Maandag;
4. In te stemmen met de beleidsregels voor de indelingen van de markt Westerstraat Maandag, op basis van de geldende marktlijst op het moment van opheffing van de markt Westerstraat;
5. In te stemmen met het uitgeven van 10 tijdelijke vaste plaats vergunningen vóór vaststelling van het nieuwe inrichtingsbesluit op grond van artikel 3.8 van de Marktverordening.

Kernboodschap

De markt Westerstraat heeft ondanks de voorgaande herindeling van 2023 niet kunnen bewerkstelligen dat het vol en aantrekkelijk is voor de marktondernemers en bezoekers. De komst van veranderende koopgedrag, mede door digitalisering en concurrentie van supermarkten en discountwinkels, hebben de positie van de markt en omliggende voorzieningen beïnvloed. Dit heeft geleid tot afnemende bezoekersaantallen, een versmalling van het marktaanbod en een verminderde aantrekkingskracht op nieuwe doelgroepen.

Bestuurlijke achtergrond

In het portefeuillehoudersoverleg markten is de stadsbrede prioritering vastgesteld voor de diverse soort besluiten van de dagelijks besturen voor de gemeentelijke markten. De snelle herinrichting van de markt Westerstraat Maandag, is hierbij als een van de urgente taken aangemerkt.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

- Marktverordening artikel 3.7 en 3.11
- Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022, bijlage 3 onderdeel G.2 inhoudende het verlenen van mandaat aan de dagelijks besturen om te besluiten op grond van artikel 3.7 en 3.11 Marktverordening
  - Van het ambtelijk ondermandaat wordt afgezien met het oog op bestuurlijk belang en urgentie.

Onderbouwing besluit

Ad 1. In te stemmen met het opheffings- en instellingsbesluit van de weekmarkt Westerstraat Maandag in Amsterdam.

De markt Westerstraat fungeert niet alleen als verkooppunt, maar ook als ontmoetingsplek en als trekker voor omliggende ondernemers. De huidige inrichting van de markt en de marktstructuur sluiten echter onvoldoende aan bij de veranderende omgeving en behoeften van bewoners. Daarom is een herpositionering noodzakelijk, waarbij zowel de markt als het omliggende gebied integraal worden meegenomen in de ruimtelijke ontwikkeling. Dit kan het beste door gelijktijdig een opheffings- en instellingsbesluit te nemen. Dat betekent dat de huidige markt Westerstraat, eerst wordt opgeheven. Hiermee vervallen alle eerdere besluiten ten aanzien van de markt, wanneer dan ook genomen. Direct aansluitend wordt de markt opnieuw ingesteld.

Voor de vaste plaatshouders op de huidige markt betekent dit dat de vergunning voor de huidige gekozen plaatsen vervalt. Zij zullen echter bij de indeling van de weekmarkt Westerstraat wel weer hetzelfde aantal enkelvoudige marktplaatsen kunnen kiezen als nu aan hen vergund is, met dien verstande als ze voldaan hebben aan hun frequentie innemen marktplaats. Voor die gekozen plaatsen, die in veel gevallen dezelfde zullen zijn als voorheen, ontvangen zij een nieuwe vergunning. Een en ander wordt nader gespecificeerd bij besluit 4 waarin de regeling voor de indeling wordt vastgesteld. De regeling is als bijlage aan deze voordracht gevoegd.

Een belangrijk voordeel van de voornoemde aanpak is dat wij de veiligheid mede hierdoor beter kunnen reguleren. De hoeken zullen meer worden teruggebracht naar het midden deel zodat bestemmingsverkeer makkelijker kunnen draaien.

Ad 2. In te stemmen met het inrichtingsbesluit van de weekmarkt Westertsraat Maandag.
In vervolg op het opheffings- en instellingsbesluit zal een nieuw inrichtingsbesluit voor de markt Westerstraat Maandag worden vastgesteld. Het vast te stellen inrichtingsbesluit beoogt vooral om het huidige functioneren van de markt te bestendigen. Dat betekent dus nu geen verdere ingrijpende wijzigingen afgezien het tweede en vierde deel eenzijdig in te stellen als opzet van de markt. Er wordt geen andere maatregelen geïmplementeerd die nieuw zijn voor de ondernemers of voor veranderingen gaan zorgen voor de omgeving van de markt, met uitzondering dat wij de stimuleringsmarktplaats weer laten intekenen op het marktplattegrond en bakplaatsen aanwijzen voor de veiligheid voor nood- en hulpdiensten.

Inrichtingsbesluit als randvoorwaarde

Voor het kunnen houden van een ordelijke en effectieve indeling moet de uitgangspositie duidelijk zijn vastgelegd. Daarvoor dient het inrichtingsbesluit met een daarbij behorende plattegrond van de markt. Volgens de Marktverordening wordt bij de inrichting van een markt het aantal plaatsen op de markt, de soort marktplaatsen en de verdeling van de plaatsen over het marktterrein bepaald. Met de vaststelling van het inrichtingsbesluit wordt ook de geactualiseerde marktplattegrond vastgesteld. Dit heeft betrekking op de omvang of de grenzen van het markterrein en op de situering van de (soort) beschikbare plaatsen. Indien bepaalde marktplaatsen alleen beschikbaar zijn voor aanbieders met aanbod in een specifieke branche dan staat dit aangeven op de (legenda van de) plattegrond.

Marktterrein en beschikbare marktplaatsen

Op de marktplattegrond staan de enkelvoudige marktplaatsen aangeven. In het inrichtingsbesluit wordt het aantal enkelvoudige marktplaatsen op de markt Westertsraat Maandag bepaald op 140. Dit aantal is tot stand gekomen door de aanpassing op het tweede en vierde deel en het verwijderen van enkelvoudige marktplaatsen door veiligheidsoverwegingen en zichtlijnen. Er blijven voldoende plaatsen beschikbaar voor sollicitanten om bij de dagelijks indeling een plaats op de markt te verwerven.

Ter toelichting op het bij dit besluit gevoegde inrichtingsbesluit worden er enkele punten uitgelicht:

Brancheplaatsen

Deze zijn bedoeld om bepaald aanbod van producten te stimuleren of in combinatie met een maximering ervoor te zorgen dat de producten weliswaar aanwezig zijn op de markt, maar niet in zodanige overdaad dat daarmee de diversiteit van het aanbod op de markt voor een brede groep bezoekers in gevaar komt.

Sommige branches zoals de poelier of vis, zijn uit hoofde van (brand-) veiligheid), (geur) overlast of voorzieningen (krachtstroom en/of water) gebonden aan specifieke plaatsen op het marktterrein. Als de vaste plaatshouder van een brancheplaats niet aanwezig is dan gaat de plaats met voorrang naar een sollicitant die hetzelfde product voert.

Bakplaatsen.

Op bepaalde aangewezen plaatsen mogen etenswaren worden bereid. Wanneer de bereiding gebeurt met vet of olie die met behulp van gasflessen, open vuur of op elektra heet gehouden wordt, dan noemen we dat bakken zwaar. Zware bakplaatsen zijn meestal gelegen op plaatsen waar minder overlast te verwachten is voor de directe omgeving, zoals woningen en andere aanbieders op de markt, zoals de verkoop van kleding. En waar de brandweer in geval van calamiteiten makkelijk bij kan.

Stimuleringsplaatsen/Initiatiefplaatsen

Uit gesprekken met de marktondernemers en stakeholders is de wens naar voren gekomen om de stimuleringsplekken voorheen genoemd als initiatiefplaatsen weer op alle Amsterdamse Gemeentelijke Markten weer in te bouwen. Deze plekken zijn bedoeld voor nieuwe marktondernemers die een nieuw product willen aanbieden. Mochten er geen ondernemers voor zijn bij de dagelijkse indeling kan deze marktplaats altijd door een sollicitant of vergunninghouders wegens het uitbreiden/schuiven principe worden ingenomen.

Ad 3. In te stemmen met het marktreglement van de markt Westerstraat.
Voor de markt Westertsraat Maandag is een marktreglement vastgesteld. Dit reglement regelt de dagelijks gang van zaken op de markt en geeft invulling aan de nadere regels voor de markt. Het reglement moet geactualiseerd worden ten gevolge van de aanpassingen die zijn gemaakt in het nieuwe inrichtingsbesluit, zoals het aantal marktplaatsen en de nadere regels van het aantal bijzondere plaatsen. Met de vaststelling van het inrichtingsbesluit wordt de basis gelegd voor de actualisering van het Marktreglement

Ad 4. In te stemmen met de beleidsregels voor de indelingen van de markt Westerstraat Maandag, op basis van de geldende marktlijst op het moment van opheffing van de markt Westertsraat.
Met het vaststellen van het opheffings- en instellingsbesluit en vervolgens de vaststelling van de inrichtingsbesluiten zijn de bestuurlijke en juridische basis gelegd voor de indeling van de weekmarkt. De indeling zal aansluitend aan de voornoemde besluitvormingen worden georganiseerd. In de bij dit besluit gevoegde tijdelijke beleidsregels voor de indeling van de weekmarkt Westerstraat Maandag is vastgelegd op welke wijze de indelingen van de markt zal verlopen en welke specifieke afspraken in dit geval van toepassing zijn. Het betreft weliswaar de indeling van een nieuw ingestelde weekmarkt, maar de marktlijst wordt niet opnieuw samengesteld. De vergunninghouders op de op te heffen markt hebben immers een vergunning voor vaste marktplaats voor onbepaalde tijd, zoals bepaald in artikel 1.1 sub z van de marktverordening. Het indelen op basis van de bestaande marktlijst beschermt de rechtszekerheid van de vergunninghouders. Alle vaste plaatshouders die voldoen aan artikel 3.19 frequentie innemen

marktplaats behouden hun rechten op de thans aan hen vergunde meters (een of meerdere enkelvoudige marktplaatsen).

Van de 140 enkelvoudige plaatsen op de markt worden te allen tijde tenminste 14 plaatsen beschikbaar gehouden voor sollicitanten tijdens de dagelijkse indeling. Dat betekent dat de (tijdelijk) vaste plaatshouders kunnen kiezen uit 126 marktplaatsen met uitzondering van de brancheplaatsen, bakplaatsen en stimuleringsplaats. Indien door de vaste en tijdelijke vaste plaatshouders minder dan 126 plaatsen worden ingenomen bij de indelingen, dan kunnen de resterende plaatsen (uiteraard rekening houdend met de 14 plaatsen die vrij moeten blijven) worden ingenomen door sollicitanten, die daarmee één vaste plaats op de weekmarkt kunnen verwerven. Het aanbieden van de nog beschikbare plaatsen zal na de indelingsavond plaatsvinden door middel van een schriftelijke oproep. Belangstellenden worden op volgorde van loyaliteit , zoals opgenomen in de marktverordening artikel 3.9 lid 2. in staat gesteld om één beschikbare plaats te kiezen. De loyaliteit lijst zal op anciënniteit worden opgeroepen bij de indelingsavond.

Ad 5. In te stemmen met het uitgeven van 10 tijdelijke vaste plaats vergunningen vóór vaststelling van het nieuwe inrichtingsbesluit op grond van artikel 3.8 van de marktverordening.
Vergunningverlening kan via twee routes verlopen: op volgorde van de marktlijst (anciënniteit) of op basis van aanwezigheidsfrequentie (loyaliteit). Het reguliere vergunningverleningstraject verloopt op basis van loyaliteit. Vergunningen worden aangeboden aan ondernemers die zich minimaal hebben gehouden aan de sta-verplichting opgenomen in artikel 3.19 frequentie innemen marktplaats. Deze zullen op volgorde van hun positie op de marktlijst een aanbieding krijgen, waarbij de marktondernemer die het langst staat ingeschreven en voldoet aan het loyaliteit beginsel bovenaan komt staat. Van oudsher diende er eerst een tijdelijke vergunning te worden uitgegeven alvorens de marktondernemer (alleen) tijdens een herindeling voor een vaste marktplaats in aanmerking kwam. Met de herziening van de marktverordening kunnen sollicitanten conform artikel 3.7 lid 3.d. direct meedoen met de herindeling en komen zij in de laatste ronde, op volgorde van de marktlijst (anciënniteit), in aanmerking voor een vaste marktplaats. Deze nieuwe regeling ondervangt alleen de anciënniteit route.

De 10 nieuwe tijdelijke vaste plaatsen worden aangeboden aan sollicitanten op de marktlijst op volgorde van loyaliteit. Hiermee wordt beoogd sollicitanten die dit willen sterker aan de markt te binden door een tijdelijke vaste plaats met als perspectief dat zij bij de komende herindeling in aanmerking komen voor een vaste plaats en dan ook de mogelijkheid krijgen hun plaats te vergroten. Voor veel sollicitanten op de grotere, meer traditionele warenmarkten is dit de motivatie om op de marktlijst te blijven staan. Met aanbieden van tijdelijke vaste plaatsen wordt bijgedragen aan de doorstroming op de marktlijst. Bovendien kan het ook een opschoning van de marktlijst tot gevolg hebben: ondernemers die geen gebruik maken van hun anciënniteit voor een tijdelijke vaste plaats worden van de marktlijst geschrapt en maken daarmee plaats voor anderen.

Het aantal van 10 komt voort uit het feit dat sinds enkele jaren het aantal vaste plaatsen terugloopt op de markt Westerstraat, met als gevolg dat er nu minimaal 75 marktplaatsen niet worden ingenomen. Om de markt een impuls te geven en het aanbod te vergroten worden nu 10 sollicitanten op basis van loyaliteit een enkelvoudige plaats zonder plaatsnummer aangeboden. Hierbij is rekening gehouden dat deze kooplieden bij de eerstvolgende herindeling hun enkelvoudige marktplaats willen vergroten naar een tweevoudige marktplaats. Op termijn worden daarmee naar verwachting 125 plaatsen opgevuld. Andere ontwikkelingen, zoals de wens van meerdere ondernemers om hun huidige vaste plaats te vergroten sluit aan bij de ambitie om de markt weer vol en aantrekkelijk te maken.

Gemeente Amsterdam

DB

Advies en afstemming

Extern:
Overleg en consultatie:
Marktadviescommissie (MAC) Westerstraat Maandag
Koninklijke Centrale Vereniging voor Ambulante handel (CVAH)

Intern:
Economische Zaken en Cultuur
Juridisch Bureau
Bestuursondersteuning SD Centrum

Duurzaamheid

Het vaststellen van deze besluiten heeft geen direct effect op het verduurzamen van de markt. Maar met dit reglement is er een goede basis om alle markten in Amsterdam groener en leefbaarder te maken. De duurzaamheidsdoelen en het klimaatbestendig maken van de openbare ruimte worden besproken met de markt en de omgeving. Sommige ondernemers hebben al aangegeven dat zij hoge duurzaamheidsambities hebben. Hun motto is: De Amsterdamse Markten, de meest duurzame markten van Nederland.

Participatie

Op 01 mei 2025 zijn de regels voor de herindeling doorgesproken met de adviescommissie van de markt Westerstraat Maandag, Koninklijke Centrale Vereniging Ambulante Handel (CVAH) en de kramenzetter. Regels die voortkomen uit de Marktverordening zijn bindend. Met alle regels die niet direct voortkomen uit de Marktverordening is ingestemd. De te nemen besluiten zijn op 01 mei 2025 geaccordeerd en in een notulen opgenomen.

Het besluit is afgestemd met het team Markten van Economische Zaken en Cultuur en de adviseurs van het Juridisch Bureau.

Financiële onderbouwing

Er zijn geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Economische Zaken en Cultuur

Juridisch Bureau

Bestuursondersteuning SD Centrum.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst en publiceren in het Gemeenteblad.
Alle marktondernemers van de markt Westerstraat Maandag worden door de afdeling Markten geïnformeerd.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-077732	Stadsdeel Centrum Voordracht (pdf)
AD2025-077795	Wester opheffing- en instellingsbesluit markt Westerstraat.docx (msw12)
AD2025-077801	Wester Inrichtingsbesluit Westerstraat Maandag.docx (msw12)
AD2025-077804	Wester Beleidsregels indeling Westerstraat Maandag.docx (msw12)
AD2025-078768	Marktreglement Westertsraat Maandag.docx (msw12)

Uitslag

A Akkoord